

Novas reglas da gieu per zonas da construcziun

La regenza respunda ad ina dumonda parlamentara da deputà Marcus Caduff (pcd/Lumnezia)

■ (mc) En ina dumonda parlamentara s'occupa deputà Marcus Caduff (pcd/Lumnezia), sustegnì da 64 consegnants, cun las consequenzas da la nova lescha federala dal territori en il chantun Grischun. Tenor communicaziun ha l'Uffizi federal da planisaziun las suandantas finamiras: «*Cun realisar la revisiun da la LPT duai principalmain il svilup da l'abitadi vegnir manà vers l'intern: abitadis duain vegnir realisads en il futur pli savens che fin uss en territoris surbajegiads e bain accessibels. Ultra da quai ston potenzials dal svilup a l'intern vegnir mobilisads pli fitg, per exempel cun ina concentrasiun u cun ina revitalisaziun da territoris industrials nunutilisads. Zonas da construcziun surdimensionadas ston vegnir reducidas e zonas da construcziun ston vegnir spustadas en lieus nua ch'ellas vegnan duvradas.*» Quai veglia dir che en il futur duai la grondezza da las zonas da construcziun da princip betg pli vegnir mesiradas per vischnanca, mabain per chantun tenor las prescripziuns dal dretg federal. Per zonas d'abitar, zonas maschadadas e zonas dal center che sajan circa 70 pertschient da tut las zonas da construcziun vegnia perquai definida ina mesira (utilisaziun chantunala) che fixe-schia cura ch'il total da questas zonas en chantun è memia grond. Entaifer il nov rom èn ils chantuns libers da far prescripziuns a las vischnancas ed a las regiuns.

Cu èn zonas da construcziun betg surdimensionadas?

Tenor nov dretg federal èn zonas da construcziun en il chantun betg pli surdimensionadas sch'ellas vegnan duvradas per las abitantas ed ils abitants e per las personas occupadas, cun las qualas i sto vegnir fatg quint en 15 onns (utilisaziun

100 pertschient). Sche l'occupaziun vegn sutpassada minimalmain duain enzonaziuns restar pussaivlas sch'ina surfatscha da la medema grondezza vegn dezonada u sche quai è garanti en in'otra moda tras il dretg da planisaziun. En cas d'ina utilisaziun da main che 95 pertschient sto il total da las zonas da construcziun vegnir reduci. Sche las zonas da construcziun èn utilisadas per dapli che 100 pertschient inditgescha quai in potenzial d'enonaziun per il chantun. Uschenavant l'interpretaziun da l'Uffizi federal da planisaziun.

Dumondas concretas a la regenza

Da la regenza han ils interpellants vulì savair co i stat cun l'utilisaziun totala da las zonas da construcziun en il Grischun e schebain il chantun dispona d'ina survista ch'inditgescha nua ch' i dettia zonas da construcziun surdimensionadas e nua che enzonaziuns stoppian vegnir fatgas. Plinavant vulan els savair co la regenza fa quint da reglar il spustament da zonas da construcziun tranter las vischnancas concretamain e co la cumpensaziun da valor duai succeder.

Damai che zonas da construcziun na dastgan betg vegnir engrondidas fin ch'ils plans directivs chantunals èn approbads vulan ils interpellants savair cu ins quinta cun l'approbaziun entras il cussegl federal e tge mesiras che la regenza planischa per pussibilitar in svilup economic en quellas vischnancas che han memia pauc terren da mastergn e/u industria fin ch'il nov plan directiv entra en vigur.

La regenza respunda

Tenor la regenza eran las zonas da construcziun esauridas tar l'entrada en vigur da la revisiun da la lescha federala

Deputà Marcus Caduff (pcd/Lumnezia). MAD

per 96,3 pertschient. Quai sa basond sin il scenari demografic maximalmain admissibel. Questa valor, che la confederaziun ha designà dacurt sco plausibla, vul enconuschentamain dir ch'enonaziuns da zonas d'abitar, da zonas maschadadas e da zonas dal center (ZAMC) na ston betg mo vegnir cumpensadas ussa durant la fasa transitorica fin a l'approvaziun dal plan directiv chantunal (PDChant) «abitadi», mabain er suenter sia approvaziun.

Fegl da datas per las vischnancas

In feigl da datas infurmescha tge vischnancas che han presuntivamain memia paucas ZAMC, talas zonas che han gist las dretgas dimensiuns u talas zonas ZAMC memia grondas. Questas

supposiziuns sa basan sin las capacitads en las zonas da construcziun sin fundament da las planisaziuns localas valaivlas (surfatschas betg surbajegiadas u cleramain sututilisadas) sco er sin fundament dal svilup demografic, cun il qual ins sto quintar tenor il scenari demografic maximalmain admissibel. Las supposiziuns ston vegnir verifitgadas tras las vischnancas, e lura suonda in'attribuziun definitiva.

Ina retschertga dals potenzials da dezonaziun areguard surfatschas ZAMC coerentas >0,3 hectaras che sa chattan principalmain a l'ur dals abitadis, che n'èn betg surbajegiadas e che pertutgan vischnancas cun ZAMC ch'èn presuntivamain memia grondas tenor il feigl da datas (cifra 1). En quest regard è vegnì erui in potenzial da circa 83 hectaras.

Ina retschertga da las surfatschas da zonas da construcziun che han reservas da surfatschas d'auzada, che sa chattan en lieus bain accessibels e ch'èn adattadas per augments dal grad d'utilisaziun respectiv per densificaziuns posteriuras.

Zonas da construcziun memia grondas en lieus fallads

Ils documents elavurads mussan ch'il Grischun ha ZAMC memia grondas guardà sur l'entir chantun e che las reservas existentas n'èn betg situadas là nua ch'ellas fissan giavischadas sin fundament da las prognosas demograficas, numnadamain en ils spazis da svilup dinamic, nua ch'i vegn spetgà in grond augment d'abitants ed abitants e da plazzas da lavur. La situaziun da partenza pretenda che las reservas existentas da zonas da construcziun vegnian per part transferidas davent dals ter-

ritoris cun in svilup demografic negativ en territoris ed en lieus pli dinamics.

Transferiment e cumpensaziun sco gronda sfida

La concepziun d'in mecanissem da transferiment e da cumpensaziun correspondent è ina gronda nova sfida per tut las parts participadas ed è l'object dal PDChant «abitadi» ch'è actualmain en elavuraziun. Las soluziuns e las mesiras planisadas vegnan preschentadas e rendidas accessiblas a la discussiun publica en il rom da l'exposiziun da cooperaziun ch'è prevista la stad u l'atun 2016.

La regenza spera ch'il PDChant «Abitadi» saja approvà la fin da l'onn 2017 u il cumenzament da l'onn 2018. Per la stad u per l'atun 2016 è – sco menziunà – planisada l'exposiziun publica da cooperaziun.

Gia la stad 2013 èn las vischnancas vegnidadas orientadas davart l'obligaziun da cumpensaziun per enzonaziuns durant la fasa transitorica fin a l'approvaziun dal PDChant. Tras quai che questa infurmaziun ha gi lieu gia boud han diversas regiuns pudì stgaffir zonas da mastergn supplementaras anc avant il 1. da matg 2014.

Ultra da quai han gia pudì vegnir dezonadas dapi il 1. da matg 2014 en l'entir chantun intginas zonas da construcziun, independentamain da cumpensaziuns. Uschia è sa furmada ina reserva chantunala da cumpensaziun che stat a disposiziun per cumpensar – tenor tscherts criteris – enzonaziuns raschunaivlas en las regiuns, per exempel per projects che genereschon plazzas da lavur, resumescha la regenza.